

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena:
Na celý rok — — 4 koruny — hal.
Na pol roka — — 2 „ — „
Na štvrt' roka — — 1 „ — „
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
páp. komorník.
Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
*sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin
oblasť a náhodné reklamácie. Ceny oblasť dľa tarify.
Rukopisy sa nazpak nedávajú.*

Prameň dôvery.

Dňa 22. júna 1914. v Belehrade a v Petrohrade potajomky povrávali: «zajtra». «Zajtra» odcestuje do Bosny následník trónu dvoch štátov, šiel chýr z úst do úst v cárskom generálnom štábe, ktorý už vtedy skoro celú ruskú armádu potajomne mobilisoval na hranice Haliče. «Zajtra» — hovoril Princíp ku svojim súdruhovi — «začína sa naše dielo.» Ruskými peniazmi podkúpení srbskí vrahovia zavraždili následníka trónu arciknieža Franca Ferdinanda a jeho manželku, pôvodcovia tejto vraždy ale, Srbsko a Rusko, nedosiahly ich ohavné ciele. Rakúsko-uhorská monarchia, ktorú chceli rozkúsovať, stojí skalopevne, Srbsko ale je zničené a obrovská ruská armáda po ztrate asi troch millionov vojakov, pred našimi víťaznými vojnami prinútená je cúvať a nachodí sa v úplnom rozklade. Dňa 22. júna 1915. naše víťazné čaty spätvydobily Lemberg a z Haliče vyhnaly Rusov. Neni to prst Boží?!

Sarajevská vražda do hlbokého žiaľu uvalila obyvateľov celej monarchie, sotva sme ale v srdciach našich utíšili tento hlboký žiaľ, zas stihol nás nový zármutok, keď s vypuknutím svetovej vojny s našimi milými museli sme sa lúčiť. Kto by vedel opísať bolesť, ktorú cítil manžel, keď sa lúčil so svojou manželkou; syn, keď sa odobieral od svojich rodičov, aby tiahol do vojny? Synovia Uhorska, bez rozdielu národnosti, z lásky ku vlasti, na prvé volanie opustili všetko, čo im na svete najmilšie bolo, a so spevom stali si pod zbraň. Mnoho času,

viac mesiacov uplynulo odtedy, dnes-zajtra bude rok, čo trvá svetová vojna.

Kolko žiaľu, kolko bolesti pretrpeli sme, kolko horkých slz vyronili sme v tomto čase. Celý svet oboril sa na nás, státisíce vycedily svoju krv. Kolko matiek oplakáva syna, kolko detí darmo čaká na otca? Lež ani tieto náramné útrapy a žiale nevedia zlomiť našu silu. Hrdinskí synovia naši s každým dňom vydobíjajú nové víťazstvá, nemilosrdne bijú úhlavného nepriateľa nášeho, Rusa a zákerníckych jeho súdruhov. Uhorsko sme už očistili od hroznej ruskej pliahy, naše víťazné čaty 22. júna spätzaujaly Lemberg a dnes zajtra na území rakúsko-uhorskej monarchie po Rusovi ostane len smutná pamiatka. A čomu ďakovať tieto veľké úspechy? Čo je tajemstvom víťazstva našich hrdinov? V čom dôverujú bojujú naši vojaci? Čo oceleluje ich rameno, že ako železným kladivom drúzgajú našich nepriateľov?

Drahý priateľu kresťanský, keď chceš mať odpoveď na túto otázku, otvor tvoje oči a uvidíš, že ten prameň, z ktorého naši hrdinskí bojovníci čerpú, ba čerpáme aj my, nachodí sa pred tebou, ba že tento prameň ani nečaká, abys' ku nemu šiel a z neho čerpal, bo jeho voda tečie ku každému a treba sa len ku nej zohnúť a sa napiť. Ani nikdy nebolo takej doby, v ktorej by z tohoto prameňa nebola vyvierala spásonosná vodička, lenže oko mnohých ľudí je zaslepené a nevidia ju. Rád bys' teda vedel, čo je tento prameň? Poviem ti na krátko, že je to najsladšie Srdce Pána Ježiša.

Srdce Pána Ježiša je nevyčerpatelným prameňom všetkých milostí. V živote katolíckej

cirkvi ani nebolo takej doby, v ktorej by ľudia vo väčšom-menšom počte neboli ctíli najsladšie Srdce Pána Ježiša. Pre ľud ale, pre široké vrstvy nábožných veriacich táto pokladnica milostí otvorila sa len vtedy, keď roku 1675. Pán Ježiš viacej ako 70 ráz zjavil sa mníške Blahoslavennej Marii Margarete Alakok a naložil jej, aby všetko možné vynaložila u vrchností cirkevných, aby každý veriaci ctíli sväté Srdce Jeho a spolu jej slúbil, že všetci, čo dľa jeho vôle ctia Jeho Srdce, účastní budú všelijakých milostí. Úcta najsladšieho Srdca Pána Ježiša od tých čias rozšírená je po celom svete. Armáda ctiteľov najsladšieho Srdca pozostáva z millionov a millionov ľudí. Chudobní a bohatí, starí a mladí shrňajú sa okolo zástavy Srdca Ježiša a toto Srdce láskave prijíma všetkých, čo ho milujú.

Zmužili hrdinovia naši s dôverou v najsladšie Srdce Pána Ježiša bojujú za nás a za našu spravедlivú vec. Z božského Srdca aj vyviera tá nábožná nálada, ktorú prítomne zkusujeme v radoch našich víťazných hrdinov.

Uhorsko posiaľ bolo krajinou preblahoslavennej Panny Marie. Svätý Štefan kráľ do ochrany Matky Božej odporúčal našu vlasť a búrky, víchre tisíc rokov nevládaly vyvaliť pevný strom Uhorska. Dávno zašlá minulosť, búrlivé stolia, hej, koľko biedy a útrap uvalily na nás, Uhorsko ale predsa neodolateľne stojí a prekvitá. Včul ale sme už nielen krajinou Panny Marie, lež aj najsladšieho Srdca Pána Ježiša. Vremlovaný náš kráľ, jeho veličenstvo Franc Jozef I. 8. decembra 1914., vo sviatok nepoškrveného Počatia Panny Marie, v šönbrunnskom kaštieli modlil sa pred döblingským chýrnym, divotvorným obrazom Panny Marie a trón i obyvateľstvo svojich krajín odporúčal do ochrany najsladšieho Srdca Pána Ježiša. Za týmto vzneseným príkladom tiež aj obyvateľstvo celého Uhorska 1. januára 1915. odporúčalo sa božskému Srdcu a prítomne od Neho očakávame konečné víťazstvo a blahonosný pokoj a keď aj všetci skrúšenými modlitbami utiekame sa k najsladšiemu Srdcu Pána Ježiša, ku tomuto prameňu všetkých milostí, nezklameme sa v našej dôvere, naše prosby vyslyšané budú a milosrdný Otec nebeský milostive čoskoro udelí nám stáleho pokoja a ochrany hrdinským synom našim.

Svätý Otec Pápež Benedikt XV. ku Katolíckej Ľud. Jednote.

Štefan *Rakovszky*, sk. vnút. t. radca, predseda Katolíckej Ľudovej Jednoty, prítomne na bojišti, cestou pápežskej nunciatúry viedeňskej a jeho eminencie kardinála, knieža-primasa, od svätého Otca Pápeža Benedikta XV. 20. júna dostal prípis nasledovnej osnovy:

Vysokodostojný Pane! O celom účinkovaní vašom účtovný list, v ktorom 28. septembra minulého roku v krátkom čase, po Jeho Svätosti povýšení na trón svätého Petra, Ty a ostatní výteční mužovia, ktorí stojíte na čele Katolíckej Ľudovej Jednoty, svedectvo vydali ste vašej lásky a oddanosti ku nemu, pre ťažkosti mimoriadnych okolností, len tieto dni dostal sa do rúk Jeho Svätosti. Toto nepredvídané a mimovoľné opozdenie, ani najmenej neumenšuje hodnotu dokázaného holdovania, ktoré Jeho Svätosť prijal radostným duchom. Svätý Otec preto skrze mňa Tebe a vyšspomenutým výtečným mužom ochotne vyslovuje vďaky a z hlbín srdca praje, aby Katolícka Ľudová Jednota s pomocou Božskou a Panny Marie, veľkej Patrónky Uhorska, stále vzráhala sa a prekvitala. Svätý Otec Tebe, tvojim súdruhom a všetkým členom Katolíckej Ľudovej Jednoty v mene Pána žiadané apoštolské požehnanie udeľuje. Použijúc túto milú príležitosť, Excellenciu vašu i ja uisťujem o mojej, najvyššieho stupňa úcte a teším sa, že tomu výrazu dať môžem.

Oddaný verný:

Kardinál Gasparri.

Udalosti svetovej vojny.

Vojna proti Talianom.

Úplná nevládnosť Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišta, vydaná 19. júna.

Na fronte Isonza a na korutánskej hranici po posledných, bezvýsledných, ztratyplných vytrhnutiach Talianov, nastala tichosť, ktorú prerušily len srážky a tu i tu palba z kanónov.

Pri Plave večera popoludní zopakovaný nápad nepriateľa v zárodku udusila palba našich kanónov.

Na tyrolskom pohraničnom území proti priesmykom, nachodiacim sa od doliny Tessa na východ, útočiace talianske oddelenia *všade sme odbili.*

Bezvýsledné napádanie planín Folgaria a Lavarone nepriateľ zastavil.

V málo «oslobodených» obciach pohraničného územia, Taliani trýznia obyvateľov braním túsov a uvádzaním brutálne násilnických poriadkov.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Nezdar a ztraty Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 20. júna.

Ako sme slabé nápady Talianov pri Plave, Bonche a Monfalcone ľahko odrazili, na fronte Isonzo včera opäť nastalo ticho.

Nepriateľské delostrelectvo tu a na korutánskom fronte bez zdaru páliło na naše opevnenia.

V nápadoch, ktoré Taliani najmenej s jednou brigádou urobili proti našim, od údolia Tessa na východ nachodiacim sa posiciam a ktoré sme, jako je známe, všade odbili, nepriateľa stihly ťažké ztraty. Len pred jedným našim oporným bodom spočítali sme 175 mrtvých Talianov.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Strach Talianov pred našimi opevnenými hranicami.

Lugano, 21. júna. Časopis «Secolo» píše: Do Tolmeinu prišlo veľmi mnoho čerstvých, dobre vystrojených vojakov. Tridsattisíc chlapov nás tam čaká vo výtečných posiciach, ktoré sú viac hodné, ako čaty. Opevnené diela len v najnovších časoch dohotovili a najmodernejšie ich stavali. Základné poznanie územia a dialok, hojné upotrebenie železného betonu, podkopané križne zákopy, elektrickým prúdom naplnené drótené ohrady, všetko toto Tolmein robí podobným Przemyslu a silu mesto brániaceho vojska robí stonásobne väčšou.

Genf, 21. júna. Z Verony telegrafujú, že je Trentino natolko opevnené, že sa napredovanie zdá byť takrečeno nemožným. Trient je teraz jednou nesmiernou kasárňou. Nápady budú spojené s veľkými ztratami. Dosavadne nezdary talianskych napádání, aj milánske časopisy usilujú sa vysvetliť nesmiernym opevnením hranice.

Mimoriadne ztraty Talianov pri Stilfskom sedle a pri rieke Isonzo.

Lugano, 21. mája. «Tagesanzeiger» sdeľuje, že talianski vojaci, ktorí preskočili do Švajciarska, rozprávajú, že v krvavých bojoch pri Stilfskom sedle zo 16. bataillonov, ktoré sa pohly k attaku, vrátilo sa priemerne po 200 chlapov, ostatných postriehaly rakúsko-uhorské strojové pušky. Ztraty talianskych čiat sú hrozne veľké.

Zürich, 21. júna. Tunajšie časopisy oznamujú z hranice, že pozdĺž rieky Isonzo boj s nezmenenou prudkosťou trvá. Taliani obetovali tisíce vojakov, aby vynútili prvé takzvané «vítazstvo». Ale všetky ich pokusy s ich krvavými ztratami odrazily kovové múry

rakúsko-uhorských vojov. V bitkách pri rieke Isonzo Taliani dosiaľ nedosiahli žiadneho významného výsledku. *Vydobitie rakúskych priesmykov zdá sa byť nemožnou úlohou.*

Naša flotta pri pobreží Talianska.

Úradná zpráva vydaná 21. júna.

Dňa 17. a 18. júna viac našich Križiakov a torpedových lodí križovalo od hranice po Fanó pozdĺž talianskeho pobrežia. Z tejto príležitosti pri ústí Tagliamentu a pri Pezarove nachodiacie sa stanice semaforov, jako aj pri Rimine cez Metauro a Arzil vedúce mosty palbou z kanónov sme porúchali, jednu taliansku parolod sme potopili, jej mužstvo sme zachránili. Všetky naše lode nepoškodené sa späť vrátili.

Veliteľstvo floty.

Novšie odbité nápady Talianov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 21. júna.

V noci na 20. júna naše hrdinské voje pri Plave opäť odbily dva nápady Talianov. Tu jeden talianský dôstojník s bielou zástavou a jedným trubačom prišiel pred naše posície, aby predniesol pr bu jedného veliteľa brigády. Ponevác tieto osoby, jako parlamentéri nevedely sa písmom legitimovať, preto sme ich zajali a teraz sú válečnými zajatcami.

Od Krna na severozápad nepriateľa vybili sme z jednej posície na sedle, medzičím sa čaty honvédského pešieho pluku debrecínskeho zvláste vyznačily. Naše ťažké delostrelectvo zdarne sa zamiešalo do vrchového boja.

Na korutánskej hranici nepriateľ od Plöckenu na východ, bezvýsledne napáda.

Na tyrolskom pohraničnom území nestala sa významná udalosť. Palba ťažkého delostrelectva Talianov na naše pevnosti nedosiahla žiadneho zdaru.

Dňa 19. júna jedna naša torpedová loď so zdarom strelala monopolské rezerváry a prístavné osady a naše námornícke lietadlá bombami poškodily harijské a brinzidské posície.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Nezdary talianskych nápadov.

Úradná zpráva z talianskeho bojišťa vydaná 22. júna.

Pri Plave sme opäť odbili viacej nápadov nepriateľa. Z jedného talianskeho lietacieho stroja na Goricu bezvýsledne hodili bomby.

Nepriateľ na každom fronte vystriela mnoho kanónovej munície, ale ináč drží sa pasívne.

Podmaršall Höfer,
námestník šéfa generálneho štábu.

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmlenky pre každého.

Vojna proti Rusom.

Rakúsko-uhorské a nemecké čaty zdarne bojujú na celom fronte.

Úradná zpráva z ruského bojišťa, vydaná 18. júna.

Od Sieniavy na sever naše čaty počas prenasledovania postúpily na ruské územie. Prišli ku výšinám od Krešova na sever sa vypínajúcim, ku rovine Taneva a obsadili Tarnograd.

Medzi dolným tokom Sanu a Dnjestrom stojace ruské čaty tiež na viac miestach cúvajú. Ciešanov a vršky od tejto obce na sever sme zaujali.

Na vrchovatom od Niemerova na východ rozprestierajúcom sa území, taktiež na okolí Taneva obrátili sa proti nám značné ruské sily. Od tejto rieky na východ naše čaty rozložili sa na jednotlivých miestach.

Od horného toku Dnjestra na juh, Rusi po prudkom boji zo svojich, pri Litynii nachodiacich sa pozícií museli sa utiahnuť ku Kolodrube. Počas prenasledovania naše jednotlivé čaty prišli k ústiú Verešice. Ináče pozdĺž Dnjestra polozenie je nezmenené.

Východná skupina Pflanzerovej armády včera medzi Dnjestrom a Pruthom krvave odbila osem útokov Rusov. Nepriateľa, ktorý sa húfave silil, aby do Bukoviny späť odtiskol naše hrdinské čaty, počas kanónového boja stihly ťažké ztraty a cúvnul útek. *Zaujali sme osem dostojníkov, 1002 chlapov a ukoristili sme tri strojové pušky.*

Podmaršall Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Naša korisť v Bukovine.

Berlin, 19. júna. «Vossische Zeitung» oznamuje, že sa vyťahnutie Rusov z Bukoviny tak chytro stalo, že tam nakopené zásoby nemaly času ani odviezť, ani zničiť. Takto sa do rúk našich víťazných vojov dostalo nesmierne množstvo živej lichvy a ešte viac obilia. Zásoby obilia, ktoré Rusi v Bukovine nahromadili, boli také veľké, že v nedostatku steliva, nevymlátané snopy stlali pod kone.

Grodek a Komarovo v našich rukách.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 19. júna. Bitka v Haliči trvá.

V attacku urobenom proti ruským, pozdĺž Verešice a od tejto na sever nachodiacim sa súvisiacim ochranným pozíciám, voje spojených armád zaujímajú jednu pozíciu za druhou.

Grodno a Komarovo sme obsadili.

Na severnom fronte južný breh Taneva očistili sme od nepriateľa a po prudkom boji obsadili sme Klanov.

Od horného Dnjestra na juh útočenie spojenec-kých čiat ďalej trvá.

Východná skupina Pflanzerovej armády, novšie ťažké nápady Rusov späť krvave odbila.

Podmaršall Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Novšie skvelé víťazstvo nad Rusmi.

Úradná zpráva z ruského bojišťa vydaná 20. júna.

Ďalšia offensiva spojenej armády v magierovsko-grodekskej bitke skončila sa s novým, nad nepriateľom vydobitým víťazstvom.

Keď sme vynútili priechod cez San a späť vydobili Przemysl, zdar, ktorý spojené čaty 15. júna v prelamiujúcej bitke medzi Lubačovskou a horným Dnjestrom dosiahly, nepriateľa, ktorý pritiahnutím veľkých posíl, opäť stal sa boja schopným, prinútily k ďalšiemu cúvaniu. Nepriateľ vtedy s ťažkými ztratami cúval východným a severovýchodným smerom. Nasledujúceho dňa ruské najvyššie vojenské vodiacstvo znova posbieralo pozostatky zbitých armád ku obrane hlavného mesta Haliča, aby použitím priestoru v pevne a dobre pripravenej verešickej pozícií, naše napredovanie konečne zastavili. Nápad hrdinských spojených čiat po prudkom boji aj teraz poklátal celý front Rusov.

Už v popoludňajších hodinách pozícia nepriateľa prelomená bola na napádajúcom priestore armády generálobersta Mackensena na okolí Magierova. Nepriateľ začal cúvať ku Ravaruske a Žolkievu, medzičím pri Verešici vyvinul ešte rozhorčený odpor. V noci čiastky Böhm-Ermolliho armády útokom zaujaly nepriateľské pozície na oboch stranách lebergskej umelej cesty. Ďalšie vojenské sbory tejto armády vtedy všade vnikly do hlavnej pozície nepriateľa. Od tretej hodiny rannej Rusi cúvajú na celom fronte tak ku Lembergu, jako od tohto mesta na sever a na juh. Spojená armáda ich prenasleduje.

Znova tisíce zajatcov a veľké množstvo válečného materiálu dostalo sa do rúk víťazov.

Pri hornom Dnjestri nepriateľ začal vyprázdňovať svoje pozície.

Na fronte Pflanzerovej armády Rusi na viac miestach znova napádali, ale boli odbití s veľmi značnými ich ztratami.

Podmaršall Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Naše čaty okolo Lembergu zdarne napádajú Rusov.

Úradná zpráva z ruského bojišťa, vydaná 21. júna.

Spojené čaty počas prenasledovania prišli až pred Žodliev blízko Lembergu a od mesta na juh až po potok Ščerek. Na tejto čiare stojace ruské sily všade napádame.

Pri Mikolajove a Židačove nepriateľ stojí pozdĺž Dnjestra.

Voje Pflanzerovej armády prudké nápady Rusov od Potok—Zloty na západ pri Zalesčyke a na pohraničnom území Bessarábie späť odbily s veľmi ťažkými ztratami nepriateľa.

Ináč polozenie na severovýchode je nezmenené.

Podmaršall Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Boje pred zaujatím Lembergu.

Úradná zpráva z ruského bojišťa, vydaná 22. júna na poludnie.

Okolo Lembergu boj trvá. Od mesta na juh nachodiacu sa ruskú ochrannú posíciu včera od Dornfeldu na západ naše čaty prelomily a priechody potoka Ščerek na viac miestach vzaly do svojej moci. Na západnom a severozápadnom fronte Lembergu jednotlivé opevnenia po prudkom boji, v ktorom sa viedeňský landwehr zvlášte hrdinsky bil, *dostaly sa do našej moci.*

Nemecké čaty zaujaly od Kulikova na západ vypínajúce sa výšiny a všetky protinápady Rusov odbily s veľmi ťažkými ztratami nepriateľa.

Od Dnjestra na juh všeobecné polozenie je nezmenené.

Voje Pflanzrovej armády aj včera všade, kde ich napadli, Rusov odbily s veľkými ich ztratami.

Pozdĺž Taneva a v Poľsku polozenie sa nezmenilo.

Podmaršal Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Zpäťzaujatie Lembergu.

Úradná zpráva z ruského bojišťa, vydaná 22. júna popoludní.

Naša druhá armáda dnes po prudkom boji zaujala Lemberg.

Podmaršall Höfer,

námestník šéfa generálneho štábu.

Gratulácia nemeckého cisára.

Viedeň, 23. júna. Nemecký cisár ešte v utorok, 22. júna, večer, z príležitosti zaujatia Lembergu, pozdravujúci telegramm poslal maršallovi arcikniežatu Fridrichovi, ktorého **vymenoval za pruského maršalla.**

Štyridsaťdvacentimetrové mažiare pri Lembergu.

Noviny «Ruskoje Slovo» od svojho zpravodajcu pred späťzaujatím Lembergu, ztadiaľ dostaly telegramm, že nemecké a rakúsko-uhorské 42 centimetrové mažiare strašne pustošili.

Pustošenie rakúsko-uhorských mažiarov je ešte strašnejšie, ako nemeckých. Na priestore priemeru 150 metrov neostane živej duše, keď spadne náboj 42-centimetrového mažiara. V dialke 500 metrov, keď aj nezabije každého človeka, ale kto je v takejto dialke, ten alebo ochromie, alebo dlho leží bez povedomia.

Ruská administrácia odišla z Haliče.

Kopenhága, 23. júna. Ruská občianska administrácia, ktorú 6. júna z Lembergu preložili do Brodov, dľa petrohradských zpráv presťahovala sa do Ostrogu vo vlhýnskej gubernii.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kreštana!»

Nemecko-ruská vojna.

O víťazstvách, aké s našou armádou spojené čaty nemecké v predošlom týždni vydobily na juhovýchodnom a východnom bojišti, svedčia nasledovné úradné zprávy:

Dľa úradnej zprávy o juhovýchodnom bojišti vydannej 18. júna:

Z dvoch strán Tarnogroda spojené čaty v noci späť zahnali nepriateľa ku odseku Taneva.

Ostatné voje generál-obersta Mackensena, zbitých Rusov zahnali do pripravenej grodeckej posície (Narol—Miesto—Magierov, potok Verešica, až po Dnjester).

Na fronte Dnjestra, od Stryja na sever, polozenie je nezmenené.

O udalostfach východného bojišťa hlavný válečný stán nemecký 18. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Napredujúce ruské oddelenia nemecká jazda od odseku Šimša (od hradskej Cytoviany—Šavle na východ) späť zahнала. Nápad značných nepriateľských síl na Davinu sa zmaril.

Odtisnutie Rusov ku severu.

Hlavný válečný stán nemecký o juhovýchodnom bojišti 19. júna oznamuje:

Rusov od Sanu na západ zahnali sme až po čiaru Zapuščie—Ulanov a od tejto východne na čiare Tanev—Paučka. Grodeckú posíciu nepriateľa napádame. Od Dnjestra na juh medzi močariskami Dnjestra a Stryjom ešte odporujúce Rusov, sme napadli a späť odtiskli ku severu.

Zaujatie viac nepriateľských posícií.

Dľa úradnej zprávy o udalostfach na juhovýchodnom bojišti, vydannej 20. júna.

Od Pilice na juh voje generál-obersta Woyrscha v posledné dni zaujaly viac nepriateľských posícií.

Armády generál-obersta Mackensena zaujaly grodekskú posíciu. Včera na úsvite nemecké čaty napadly pevne zašiancovanú nepriateľskú posíciu. Po tvrdošijnom boji na 35 kilometrov fronte, od Janova na sever začínajúcom sa a po Hutu Obedinsku, od Ravarusky na juhozápad rozprestierajúcom sa fronte, zaujaly takmer všetky zákopy nepriateľa, ktoré ležaly vo viacerých jedna za druhou nachodiacich sa čiarach. Večer nepriateľa zahnali sme za hradskú meľzi Žolkievom od Lembergu na sever a Ravaruskou. Pod tlakom tejto porážky nepriateľ dnes v noci cúvol zo svojich medzi Grodekom a močariskami Dnjestra spájajúcich sa posícií a rakúsko-uhorské voje ho energične tisknú. Medzi Močariskami Dnjestra a ústím Stryja nepriateľ južný breh Dnjestra vyprázdnil.

Udalostí východného bojišťa úradná zpráva 19. júna oznamuje nasledovne:

Na okolí Šavly, na odseku Davina a Slavanta ruské vytrhnutia sme odbili. Od Kalvarje na juhozápad postúpili sme napred. Dedinu Velkovizna attakom sme zaujali.

Z tureckého bojišťa: Ruské znaky ohňom na Kaukaze.

O udalostiach východného bojišťa hlavný válečný stán nemecký 20. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na okolí Šavly a Augustova nápadu Rusov proti našim posíciám sme odrazili. Vytrhnutia našich menších oddelení pri Budte, Przisilke a Kalešii, od cesty Prasnýš—Mišienic na východ, mali za následok zaujatie nepriateľských posícií.

Zaujatie Ravarusky.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostiach juhovýchodného bojišťa 21. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Armády generál obersta Mackensena bojujú o Lemberg a Žolkiev. *Ravaruska je v našej moci.* Od Ravarusky na západ včera nemecké čaty napadly a späť zahňaly nepriateľa.

Dňa 19. a 20. júna na bojišti, rozprestierajúcom sa medzi Janovom a Olím, nachodiacim sa od Magierova na sever, okruhlým počtom 9500 Rusov sme zajali a ukoristili sme 8 kanónov a 26 strojových pušiek.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostiach na východnom bojišti 21. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na vidieku, nachodiacom sa od Šavly na severozápad a od hornej Dubissy na východ viac, zčiasťky so značnými silami prevedených nápadov Rusov, sa nezdánilo.

Starajte sa o chudobné rodiny bojujúcich!

Cisár Vilhelm v bitke pri Grodeku.

Berlin, 22. júna. Cisár Vilhelm s beskidským vojenským sborom bol prítomný v bitke o čiaru Grodeka západne od Lembergu.

Rusi už utratili asi polštvrta miliona ľudí.

Berlinský «Deutsche Tageszeitung» oznamuje z Petrohradu, že tam od vypuknutia vojny do 25. mája o zahynutí 97.422 dôstojníkov podali úradnú zprávu. Jestli dľa toho pomeru, ktorý sa dosiaľ ohľadom ruských ztrát dokázal, na jedného dôstojníka rátame 30 vojakov, tak Rusi od počiatku vojny do 25. mája ztratil 3 milióny ľudí. Od 25. mája však tento počte vzrástol aspoň o polmilióna.

Cár sa Talianom úfa.

Lugano, 22. júna. Magriny časopisu «Secolo» nasledovne telegrafoval z Bukarešti: Rusko sa teraz úfa zbranným zdarom Talianska. Cár prijal markýza Carlotiho, ktorému povedal:

— Schôdzka v Racconigi bola predhrou taliansko-ruského spolku. Zamiešaniu sa Talianska do svetovej vojny pripisujem veľký význam.

Zas ohromný počet ruských zajatcov.

O udalostiach juhovýchodného bojišťa hlavný válečný stán nemecký 22. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Nemecké čaty a medzi nimi bojujúci rakúsko-uhorský vojenský sbor od 12. júna, od najposlednejších z okolia Przemyslu a Jaroslavy započatých útokov, 237 dôvtojníkov a 58.000 hláv mužstva zajaly, 9 kanónov a 136 strojových pušiek ukoristily.

Vítazné pokračovanie nemeckých čiat na východnom bojišti hlavný válečný stán nemecký 22. júna oznámil nasledujúcou úradnou zprávu:

Od Lembergu na sever a na západ boj trvá. Od Žolkieva na západ Rusov dnes v noci prinútili sme k utiahnutiu sa z ich posície.

Hlavný válečný stán nemecký vo svojej 22. júna o severnom bojišti vydanéj úradnej zpráve oznamuje, že sa polozenie tam nezmenilo.

Nemecká zpráva o zaujatí Lembergu.

Berlin, 22. júna. (Wolffova agencia.) Rakúsko uhorské čaty dnes popoludní po prudkom boji zaujaly Lemberg. **Cis. kráľ. 34. peší pluk košický**, majiteľom ktorého je nemecký cisár, pri attacku, urobenom na pevnosť Lisagora, *zvlášte sa vyznačil.*

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Krešťan». «Krešťan» už cez XXII. dvaadvadsať rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krešťan číta a predpláca len «Krešťana».

Vojna Nemcov proti Francúzom a Angličanom.

Pokus Francúzov o prelomenie končí sa s nezdarom.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom 18. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Naši nepriatelia v pokusoch o prelomenie od Arrasa na sever marne pokračovali.

Angličania od kanála Labassée utrpeli novšiu porážku. Ich napredujúce čaty byly zničené. Len jedno tliví chlapi sa zachránili.

Od Angresa na západ pri cintoríne, od Souchezu na juh a od Ecurie na sever Francúzi vnikli do menšej časti našich predných posící. Bezprostredne od vrchu Loretto na sever dobrovoľne sme opustili jednu obkolesujúcej palbe vystavenú časť zákopy. Ináče nepriateľské nápady sme odbili.

Od 16. júna na bojišti nachodiacom sa od Arrasu na sever 17 dôstojníkov a 647 hláv mužstva sme zajali. Krvavé ztraty našich nepriateľov zodpovedajú ztratám utrpeným v bitke v Champagne.

V Argonnách odbili sme slabé napredovanie nepriateľa. Pri Vauquoisi vyvinul sa miestny boj.

Vo Vogézoch boj od Metzeralu na západ ešte trvá.

Porážka pri La Bassée.

Z Genfu oznamujú, že v Paríži verejne uznávajú, že Angličanov pri La Bassée stihla ťažká porážka. Porážku v Paríži odôvodňujú nedostatočnou delostreleckou prípravou.

Ztraty Angličanov.

Rotterdam, 19. júna. Angličania od počiatku vojny do konca mája utratili 1950 dôstojníkov a 258.069 vojakov. Odtedy padlo, bolo ranené a zajaté: 1287 dôstojníkov a 33.372 vojakov. Anglická armáda teda došiaľ utratila 303.705 dôstojníkov a vojakov.

Odbité útoky Francúzov.

Hlavný válečný stán nemecký o udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom 19. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Pokračovanie v napádaní nášho od Arrasu na sever nachodiacého sa frontu, pre nepriateľa bolo spojené s ďalším nezdarom. Od kanála La Bassée na sever jedno anglické vytrhnutie ľahkým spôsobom sme odrazili, na vrchu Loretto na oboch stranách Neuville a od Arrasa na severovýchod viac francúzskych nápadov sa rozpadlo. Viac, predtým utratených častí zákop sme očistili od nepriateľa.

V Argonnách miestne vytrhnutia nepriateľa bodákovým bojom sme odbili. Pri Vauquois svedený boj neskončil sa s výsledkom.

Od Luneville na severovýchod, skrze Francúzov opevnenú a obsadenú obec Embermenil sme napadli a vydobili. Po spustošení všetkých francúzskych ochranných diel naše čaty asi s 50 francúzskymi nepriateľmi vrátili sa do svojich predošlých posící.

Vo Vogézoch na jednotlivých častiach údolia Fechtu ešte bojujeme. Na Hilsenfirste zajali sme vyše 200 Francúzov.

O udalostach bojišťa proti Francúzom a Angličanom hlavný válečný stán nemecký 20. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

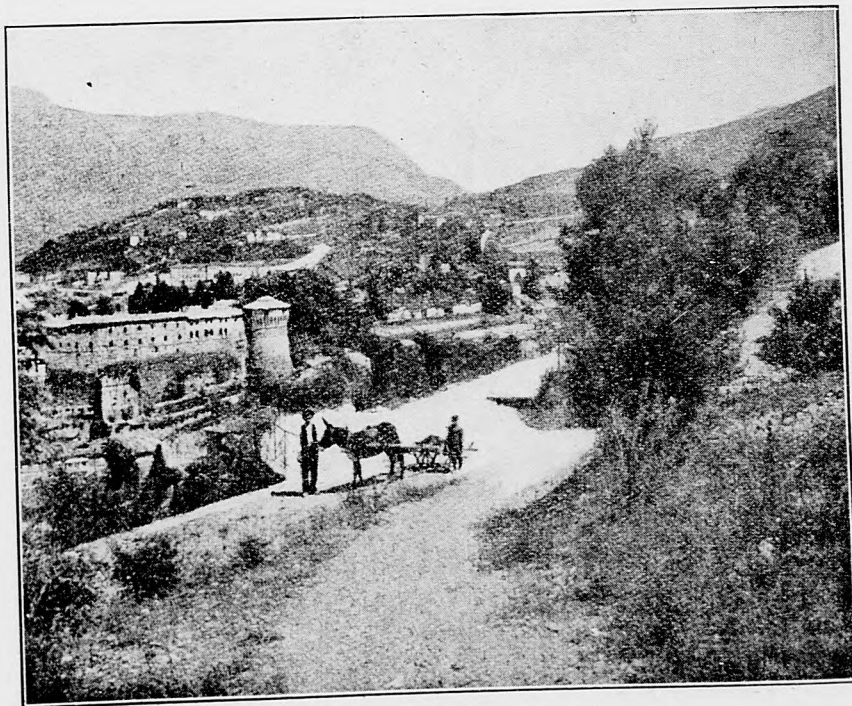
Od kanála La Bassée na sever a na fronte od Arrasu na sever ležiacom, viac čiastočných nápadov nepriateľa krvave sme odbili.

V Champagne dostrielali sme jedno francúzske oddelenie, ktoré nás pri Perthesi po hodení míny napadlo.

Proti našim pri hore Parroy stojacím predným strážam urobené pokusy Francúzov mali za následok miestne boje, v ktorých sme my ostali na vrchu. Vo Vogézoch Francúzi prudko strieľajú na Münsver. V doline Fechtu a od nej na juh zopakované nepriateľské nápady ostaly bezvýsledné.

Z jedného roja letúňov, ktorý na Iseghem (vo Flandrii) hodil bomby, ale bez toho, aby bol urobil vojenskú škodu, sostrelili sme jeden lietací stroj, druhé sme prinútili ku rýchlemu zvrtnutiu sa. Mimo toho v Champagne pri Vouzierzi sostrelili sme jeden lietací stroj.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krestana!»

Z talianskeho bojišťa; Mesto Rovereto.

Nemci hrdinsky odbíjajú nápadý Francúzov.

Hlavný válečný stán nemecký z bojišta proti Francúzom a Angličanom 21. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Voči od Arassu na sever nachodiacemu sa frontu nepriateľ obmedzoval sa hlavne na delostreleckú palbu. Len od Soucheza na západ bol nápad pechoty, ktorý sme odbili.

Od Soissons na západ zmarilo sa jedno osihotené nočné vytrhnutie Francúzov, ktoré urobili proti našim; od Moulin sous Touventu na západ ležiacim posiciam.

Od Luneville na východ zpred napriateľa prevažnej sily naše za Grondesou napred potisknuté predné stráže sme zpäťstiahli do hlavnej posicie, nachodiacej sa od obce na severovýchod.

Vo Vogézoch v údolí Fechtu a od tohto na juh nápadý nepriateľa krvave sme odrazili. V noci cieľom vyhnutia nepotrebnéj ztraty dľa plánu vyprázdnil sme obec Metzéral, ktorú francúzske delostrelectvo rozstrieľalo v rupy.

Bitka okolo vrchu Loretto.

Kopenhága, 22. júna Dľa parížskych zpráv boje

Táborská sv. omša na bojišti vo sviatok Božieho Tela.

Na západnom kraji Argonov prešli sme do napádania. Württemberský a severo nemecký landwehr v šírke frontu dvoch kilometrov útokom zaujal viac jedna za druhou nachodiacich sa ochranných čiar a počas marných protinápadov Francúzov, zapríčinil im ťažké ztraty. V týchto bojoch 6 dôstojníkov a 623 hláv mužstva sme zajali a 3 strojové pušky a tri stroje na hádzanie mín sme ukoristili.

Na vrchoch Maasa Francúzi na Grande Tranchée od Les Epargesu na západ proti našim posiciam večer urobili päť silných útokov, ktoré sa od hradskej na západ v našej palbe rozpadly. Východom od hradskej nepriateľ vnikol do jednotlivých častí našich posicií, odkiaľ sme ich však už zčiasťky vyhnali.

okolo vrchu Loretto vyvinuly sa vo veľkú bitku, ktorej sa zúčastňujú všetky branže. Francúzi s tým najväčším napružením sil usilujú sa zaujať Neuville. Vojaci bojujú so zlosťou a opovrhnutím smrti. Veľkosť francúzskych čiat je neznáma, ale je iste veľmi značná. Aj Nemci stále dostávajú nové posily. Dľa mienky francúzskych vojenských kruhov od výsledku bitky okolo vrchu Loretto závisí osud celého severného Francúzska. Boj bez prestávky trvá a ztraty na oboch stranách sú veľké.

Berlin, 22. júna. «Temps» píše, že ak by Francúzi vydobili vrch Loretto, tak by len veľmi malo vojakov mohli nechať ku jeho obrane, lebo planina, následkom porušenia od viac týždňov nepochovane ležiacich veľa tisíc mrtvol, je strašným miestom nákazy.

Odbité nápady Francúzov.

Hlavný válečný stán nemecky o udalostach bojista proti Francúzom a Angličanom 22. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

delostrelectva celý deň trval. Dnes rano okolo 3. hodine prešli sme do protinápadu, naše zákopy sme úplne očistili od nepriateľa, ktorý bol vnikol do nich a zajali sme 150 chlapov. Pri Marcheville jedno malé vytrhnutie nepriateľa ľahkým spôsobom sme odbili. Od Neuville

Najnovšia podobizeň svätého Otca Pápeža Benedikta XV.

Na západnom brehu kanála od Dixmuidemu na severozápad tri nápady nepriateľa proti majeru nami obsadenému sme odbili. Od Arrasa na sever aj včera vôbec bol kanónový boj. V Labyrinthe, od Neuville na juh, jedon útok francúzskej pechoty o polnoci sme odbili. V Champagne od Perthesa na západ po zdarnom hádzaní mín našu posíciu preniesli sme napred.

Na vrchoch Maasa boj z blízka v ohni fazkého

na východ pri Lentrey vyvinuly sa novšie boje predných stráž.

Vo Vogézoch dnes v noci naše posície dľa plánu a bez toho, aby nás nepriateľ bol tlačil, preložili sme na východný breh Fechtu, od Sondernachu na východ. Na Hilsenfürste nepriateľa počas novších nápadov opäť stihly vážne ztraty.

Naši letúni na šopu Courcelles, nachodiaču sa vý-

chodne od Reimsu, hodili bombu. Na Brügge a Ostende hodené nepriateľské bomby nezapríčinili vojenskú škodu.

Strašné ztraty pri Arrasi a vrchu Loretto.

Paríž, 23. júna. Z listu, ktorý dostal časopis «Guerre Sociale», vysvitá, že zo 4000 chlapov jednej dobrovoľnej ruskej legie, ktorá sa zúčastnila bojov od Arrasu na sever, vrátilo sa len 900. Táto legia bola pridelená ku marokánskej, z 228.000 chlapov pozostávajúcej divísi. Ztraty divízie boli strašné. Všetci dôstojníci vyššieho rangu padli. Ztraty Francúzov i na vrchu Loretto sú strašné. Vrch je jedným nekonečne veľkým cintorinom.

Ztrata Francúzov.

Hága, 23. júna. Noviny «Vaderland» oznamujú z Dünkirchen: V Mesouili sto francúzskych vojakov, ktorých v streleckých zákopách zamenili, v koncertovej sieni malo stráviť noc. Keď vojaci vstúpili do siene, padly ťažké granáty, ktoré 89 vojakov zabili. Francúzov vo Flandrii ustavične stihajú ťažké ztraty. Nedávno len v jeden deň pochovali 3000 svojich mŕtvých.

Vojna Turecka proti Rusom, Francúzom a Angličanom.

Nezdar Francúzov, Rusov a Angličanov.

Carhrad, 18. júna. Dľa súkromných od Dardanell došlých dobre informovaných správ, Angličania a Francúzi, následkom mimoriadne prudkej palby anatolských batterií, prinútení boli zmeniť svoje, pri Sed il Bahre umiestnené delostrelecké posície. Angličania a Francúzi vo štvrtok započali prudkú kanonádu, ktorá však ostala bezvýsledná. Turci palbou odpovedali a spustošili delostrelecké posície nepriateľa a jeden prístoj na hádzanie mín.

Na mori nestala sa zmena.

Turecké úradné zprávy.

Hlavný válečný stán turecký 19. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na fronte Dardanell 15. júna predpoludním naše ľavé krídlo delostreleckou palbou spustošilo jeden nepriateľský lietací stroj, ktorý letel ponad naše posície pri Ari Burne. Lietadlo spadlo ku nepriateľským streleckým zákopám.

Včera pri Ari Burne a Sed il Bahre nestala sa žiadna významná udalosť. Pri morskej užine nachodiaee sa naše pobrežné batterie v blízkosti Sed il Bahru strieľaly na nepriateľské delostrelecké posície a na jeden dopravný stĺp nepriateľa.

Na ostatných frontoch niet dôležitej udalosti.

Hlavný válečný stán turecký 19. júna vydal druhú nasledovnú úradnú zprávu:

Na dardanellskom fronte naše delostrelectvo 16. júna pri Ari Burne spustošilo posície pre strojové pušky

nepriateľa a viac dôležitých pozorovacích miest. Jeden nepriateľský kanón urobili sme neupotrebitelným. Jeden náš pluk na pravom krídle zaujal jednu čistku nepriateľskej zákopy. Včera na okolí Ari Burnu a pri Sed il Bahre pechota a delostrelectvo slabo páľily, ale významnejšie udalosť sa nestala.

Od 24. júna nepriateľ upotrebuje také výbušné náboje, ktoré rozširujú dusivé plyny.

Hlavný válečný stán turecký 19. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na kaukazskom fronte na okolí Taškendu turecké čaty napady, ktoré nepriateľ urobil cieľom krytia svojho chrbta, protinápdom odmietly. Viac ľudí sme zajali a tri strojové pušky sme ukoristili. Na okolí Oltii turecké čaty napriek tvrdošijnému odporu nepriateľa, postúpily napred. V tejto bitke nepriateľ ztratil dvesto mŕtvých, medzi nimi so pár dôstojníkov a viac zajatcov, veľké množstvo pušiek, poľné šiatre a rozličné vystrojenie nechal nám v rukách.

Na dardanellskom fronte 17. júna pri Ari Burne turecké delostrelectvo stanicu bezdrôtového telegrafu a ústredné optické signasilujúce miesto vzalo pod oheň. Tam zamestananí nepriateľský vojaci zväčša prišli o život. Jedon výstrel nášho delostrelectva porúchal jednu nepriateľskú torpedovú loď. Dňa 18. júna predpoludním turecké delostrelectve zdarne bombardovalo delostrelectvo ľavého krídla nepriateľa a zapríčinilo mu veľké ztraty. Nepriateľ, aby sa bránil proti účinnivek palbe tureckých pobrežných batterií, zmenil svoju posíciu, ale tie isté turecké batterie bombardovaly aj túto novú posíciu nepriateľa. Nepriateľské delostrelectvo, ktoré začalo strieľať na tureckú pechotu, turecké účinnivé bombardovanie umlčalo.

Na ostatných frontoch položenie je nezmenené.

Hlavný válečný stán turecký 20. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na Dardanellskom fronte, pri Ari Burne, 18. a 19. júna nestalo sa nič významného.

Jedna nepriateľská pancierová loď, ktorá sa pred Sed il Bahrom zjavila a ktorú deväť torpedových a sedem miny hľadajúcich lodí bránilo, bez zdaru bombardovala naše anatolské pobrežné batterie a potom s týmto istým sprievodom utihla sa ku Lemnosu.

Dňa 19. tohto mesiaca proti centru nášho od Sed il Bahru na sever stojacieho vojska urovený slabý nápad, so ztratami nepruateľa sme odbili.

Naše pobrežné batterie účinnive bombardovaly delostrelectvo, dopravné stĺpy a pechotu nepriateľa, ktorá sa pod účinkom našich európskych batterií utiahla.

Aj naše anatolské batterie mimoriadne účinnive páľily na nepriateľské stĺpy, keď tieto maširovaly ku novému táboru nepruateľa, taktiež na nepriateľské šopy, v ktorých vypukol oheň a viac lietadel zhorelo.

Naša palba v čatách a medzi zvieratmi nepriateľa spôsobila strach.

Nepriateľskí vetroplavci preleteli ponad naše

batterie a hodili osem bomb, bez toho, aby boli dosiahli zďar.

Z ostatných bojišť niet čo oznámiť.

Hlavný vylečný stán turecký 21. júna vydal nasledovnú úradnú zprávu:

Na dardanellskom fronte pri Ari Burne včera byly slabé boje delostrelectva a pechoty. Okolo poludnia pri Sed il Bahre proti nášmu ľavému krídlu urobený nepriateľský nápad sa rozpadol. Nepriateľ s veľkými ztrátami bol prinútený utiahnuť sa do svojich streleckých pozícií. Dnes predpoludním od Sed il Bahru proti celému nášmu frontu urobený nápad nepriateľa podobným spôsobom sme odbili.

Naše anatolské pobrežné batterie aj dnes zďarne bombardovaly nepriateľské torpedoborce, míny hľadajúce lode, delostrelectvo, stĺpy pechoty, sklady nepriateľa a jeho šopy pre lietadlá.

Jedon nepriateľský lietací stroj sme zničili, druhý sme porúchali. Nepriateľ na tieto batterie hodil vyše 30 bomb z lietadiel bez toho, aby bol zapríčinil škodu.

Na ostatných bojišťach polozenie je nezmenené.

Vojna na mori.

Potopené anglické parníky.

Londýn, 19. júna. Anglickú parolod «Trafford» na ceste z Korku a Sidney vo štvrtok na írskom mori potopila nemecká podmorská loď. Mužstvo zachránili.

Vojna na mori a lovenie rýb.

Paríž, 19. júna. V parížskych tržniciach zo dňa na deň vzrastá nedostatok rýb, lebo rybárske lode pre vojnu nemeckých podmorských lodí len vo dne môžu loviť a tak nemôžu ísť ďaleko na more, kde by veľa rýb ulovily. Spolok parížskych veľkoobchodníkov s rybami vzhľadom na ťažké polozenie uzavrel, že poprosí vládu, aby obľahčila prívoz rýb z Anglicka, vyzdvihnutím cla od rýb.

Práca podmorských lodí.

Londýn, 21. júna. «Times» píše nasledovné: Tá skutočnosť, že od počiatku júna nemecké podmorské lode nie menej ako 73 lodí potopily, je vzláštňným komentárom ku osvedčeniu sa Churchilla v Dundee, že nebezpečie podmorských lodí podarilo sa vtisknúť medzi hate.

Londýn, 21. júna. Dvetisíc tún obsahujúcu parolod «Dulcie» pri Suffolku potopila nemecká podmorská loď. Jedon človek zomrel, ostatných zachránili. — Tiež nemecká podmorská loď v blízkosti Leithu potopila anglický parník «Ailisa». Mužstvo nemeckej podmorskej lode všetkých matrózov anglického parníka zachránilo.

Rotterdam, 21. júna. Od 9. mája do 16. júna nemecké podmorské lode potopily asi 100 anglických lodí. Počnúc od vypuknutia morskej vojny Nemecka a Anglicka, utonulo 200 anglických lodí.

Záslužný rád za potopenie lode «Lusitania».

Rotterdam, 21. júna. Dľa zprávy Havasovej agencie cisár Vilhelm tej nemeckej podmorskej lodi, ktorá Lusitanu vystrelením torpeda potopila, dal záslužný rád «Pour le mérite».

Zneužívanie neutrálnych odznakov.

Berlin, 21. júna. Wolffova agencia oznamuje zo Stockholmu, že Angličania aj ďalej zneužívajú neutrálne odznaky. Toto vysvitá aj z karlshomeskej zprávy časopisu «Dagens Nyheter», dľa ktorej jeden švédsky námorník v Soutshieldsi videl anglickú parolod, ktorá celá bola zafarbená švédskymi nacionálnymi farbami.

Potorpedovaná anglická pancierová loď.

Berlinská Wolffova agencia sdeľuje úradne:

Jedna naša podmorská loď 20. júna, od Firth of Forthu asi na sto míľ na východ, napadla jedon anglický pancierový križiak, ktorý naoko prislúcha k oddeleniu Minotaur. Torpedo trafilo, ale jeho účinok z podmorskej lode už nebolo možno pozorovať.

von Behncke,

námestník šéfa námornického generálneho štábu.

Balkánske štáty a vojna.

Srbi v Albánsku.

Lugano, 19. júna. Časopisy včera oznámily, že srbi obsadili Tiranu. Noviny «Avanti» v článku, z ktorého censura veľa pretrela, upozorňuje na nebezpečie zavodenia spojencov, ktoré tieto noviny predpovedaly.

Časopis «Italia» oznamuje, že v srbských novinách «Novosti» jeden vyslanec skupštiny nasledovne píše: «Jestli trojitá dohoda Bulharsku skutočne sľúbila srbské územie, tak táto vojna bude bezvýsledná. Srbsko nič neprepustí a kto chce mať Macedoniu, nech si ju sprobuje vziať.

Berlin, 21. júna. «Times» dlhšie opisuje napredovanie Srbov v Albánsku a hovorí, že Durazzo, ktoré Srbi už obkolesili, najbližšie odovzdajú. V severnom Albánsku Srbi s Černohorcami spolu operujú. Tam dosiahnutý zďar dosiaľ neni známy.

Lugano, 21. júna. Srbsky vyslanec v Ríme povedal, že Srbsko v Albánsku obsadí len Elbassanu a Tiranu. Na napadnutie Rakúsko-Uhorska Srbsko nemôže myslieť dotiaľ, kým je jeho pravé krídlo v nebezpečí.

Chiasso, 21. júna. Dľa najnovších milánskych zpráv Srbi s veľkými vojenskými silami tiahnu ku Skutari a už prešli cez most nad Čiernou Drinou. Ich cieľom udajne je stáľe zaujatie prístavu Giovanni di Medua.

Srbsko je nástrojom Ruska.

Petrohradské noviny «Rječ» oznamujú, že srbské časopisy jednomyselne žiadajú to územie Uhorska a

Banát, ktoré Srbom pred vypuknutím vojny bolo sľúbené. Pišu, že Macedóniu srbskou krvou vydobili a vziať im ju tiež len za cenu krvi možno. Hranice Srbska voči Bulharsku neslobodno zmenšiť, ba treba ich rozšíriť Iškerom, Štrumou, rozumejúc aj Sofiu. Keby sa Srbi dobrovolne zriekli Macedónie, to by v Srbsku vyvolalo revolúciu. Na výčitku, že oni spôsobili vojnu, Srbsko odpovedá, že Srbsko pokračovalo len ako nástroj Ruska. Petrohradský časopis «Rječ» na toto poznamenáva, že takéto osvedčenia položené na Balkáne zhoršia a ustáľuje, že ďalšie vyjednávania s balkánskymi štátmi následkom najnovších válečných udalostí staly sa veľmi ťažkými.

Na juhovýchodnom bojišti je ticho.

Úradná zpráva z juhovýchodného bojišťa vydaná 21. júna.

Na juhovýchodnom bojišti v posledné časy nič sa nestalo.

Podmaršall Höfer,
náместník šéfa generálneho štábu.

Hrdinské zpätvydobitie Lembergu.

Ruský cár pri jeho návšteve v Lembergu, za prítomnosti celého skvostného sprievodu zaprisahal sa, že toto mesto i s celou Haličou na večné veky vteluje do svätej, nerozdeliteľnej ríše. Tento plán ale zmarili hrdinovia 34. košického pluku, ktorí nerešpektovali hrdú prisahu bieleho cára a attakom dobili pevninu Lisa Goru a tým zvlášte prispeli ku zpätvydobitiu Lembergu.

Z tejto slávnostnej príležitosti prichodí nám v krátkosti rozpomenúť sa na hrdinstvá našich víťazných čiat, prevedené v najnovšom čase. Keď pred tromi mesiacmi hladom umorení, zmužilí obranci pevnosti Przemysl 22 marca prinútení boli odovzdať ju Rusom, v Petrohrade v Londýne a v Paríži naši nepriatelia vískali od radosti a nazdávali sa, že kozáci a iné ruské hordy už v krátkom čase zaplavia celé Uhorsko. S božskou pomocou ale stalo sa ináč. Začiatkom apríla Rusi hroznú porážku utrpeli v bitke, svedenej práve vo sviatky Velkonočné. Za tým 2. mája nasledovali víťazné bitky pri Gorliciach a Tarnove s hroznými ztratami Rusov. Onedlho zas 3. júna na úsvite hrdinské bavorské čaty s našimi víťaznými vojami hrozným ručným bojom zpätvydobily Przemysl a konečne 22. júna popoludní, hrdinské rakúsko-uhorské voje a na ich čele zmužilý pluk 34. košický, zaujali Lemberg, hlavné mesto Haliče.

Hrdinstvo našich čiat do veľkého zmätku priviedlo našich nepriateľov v Petrohrade, v Londýne, v Paríži a vo vierolomnom Taliansku. Obrovská ruská armáda o zlom krky uteká z Haliče a je blízko úplného rozkladu. V Rusku šíri sa revolúcia... Hrdé plány bieleho cára takto zmaril spravodlivý Boh.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

Našich čiat vtiahnutie do Lembergu.

Uh. Telegr. Kancellária z novinárskeho válečného stánu oznamuje:

Generál *Böhm-Ermolli*, veliteľ II. armády, s najužším jeho generálštábom, s víťaznými čatami 22. júna o 4. h. popoludní vtiahol do Lembergu. Mesto, ktorého vnútorné čiasťky nepriateľ vôbec neporúchal, bohato bolo ozdobené zástavami, po uliciach, v obkloch a na balkónoch bolo vídať tisíce a tisíce ľudí, ktorí veliteľa s jeho štábom a víťazné čaty vítali hlučnými ováciami. Automobile opravde pokrýval dážď kvetia. Z tisíc a tisíc hrdiel ozývalo sa jednotajne:

— *Nech žije náš milovaný cisár! Nech žije Rakúsko-Uhorsko a ich víťazná armáda! Nech žijú naši osloboditeľia!*

Professor *Marcell Chamtacz*, v zastupiteľstve mestskej rady, po poľsky a po nemecky povedal zápalistú reč, v ktorej vyslovil veľkú radosť obyvateľstva nad oslobodením Lembergu, vyzdvihol zvláštne hrdinstvo víťazných čiat a našich spojencov, nadovšetko ale II. armády, ktorej voje bravúrnym attakom zpätzaujaly Lemberg. Veliteľ armády ďaleko povznášajúcimi sa slovami ďakoval za oduševnené privítanie a radosti výrazu dal nad tým, že jeho veliteľstvu podriadené čaty toho šťastia staly sa účastné, že hlavné mesto Haliče zpätzaujať mohli jeho veličenstvu, vrele milovanému cisárovi a kráľovi. Reč svoju zaključil s volaním na slávu jeho veličenstvu.

Shromaždené tisíce obyvateľstva na to odpovedaly hlučným jasotom a nadmieru oduševnené odspievaly cisársku hymnu ľudu. Bol to taký objav, ktorý na vždy v živej pamäti ostane každému, čo účastný bol toho šťastia, že pri tom mohol byť prítomný. Konečne ešte rečnili: predseda streleckého spolku a zastupiteľ židovskej obce. Oba rečníci slová svoje zaključili s vyvolaním na slávu jeho veličenstvu! Na čo sdľhavými ováciami odpovedal ľud, ktorý jeho oduševneným vitaním hrdinských čiat rakúsko-uhorských, ako svojich osloboditeľov o tom vydal svedectvo, že úplne vie porozumieť historickej veľvýznamnosti zpätzaujatia Lembergu.

Opravde zaslúžené najvyššie vyznamenanie.

Dr. August *Fischer-Colbrie*, osvietený pán biskup košický, od vypuknutia vojny s vernosťou vlasteneč, s horlivosťou arcipastiera a s najslachetnejším plameňom ľudského pocitu plní povinnosti, aké nakladá mu cirkev, vlast a spoločnosť. Každá nemocnica, každá ustanovizeň, každá pomocná akcia nachodí sa pod plášťom jeho vrelej a láskyplnej pečlivosti. Rany, uderené nenávisťou nepriateľa, hojí balzámom lásky; nemocní vojaci, ktorých tešil, núdzni, ktorým dal chleba, ľudia malej viery, ktorých posilňoval, ľudia bez zamestnania, ktorých povzbudzoval ku práci: *tvoria tú armádu, na čele ktorej myšlienku Krista Pána, svätú a vznešenú*

myšlienku lásky vedie ku víťazstvu. Povinnosti svoje vždy verne plniaceho arcipastiera, neohrozeného bojovníka, ktorý tisícerymi prostriedkami udelovania pomoci, súčasťňuje sa v terajších ťažkých zápasoch krajiny, jeho veličnosť kráľ, znakom najvyššieho uznania, vyznačil Rádom Železnej Koruny I. triedy s válečnou ozdobou.

Hrdinský 34. spoločný peší pluk košický zvlášte vyznačil sa pri zpätvydobití Lembergu.

Úradnými zprávami potvrdené je, že náš 34. spoločný peší pluk košický, majiteľom ktorého je nemecký cisár Vilhelm, od Lembergu na sever ležiace pevné ochranné dielo Lisa gora útokom zaujal a svojim hrdinstvom prispel ku zpätvydobitiu Lembergu. Tento pluk dopĺňujú na území košického vojsko dopĺňujúceho veliteľstva a na večné veky nosí meno nemeckého cisára a pruského kráľa Vilhelma I. Medzi plukovníkmi pluku je pruské knieža Eitel Fridrich. Pluk, ktorého štáb sídli v Košiciach, má takmer dvestoročnú slávu minulosti. Pluk založili r. 1734. a už nasledujúceho roku vyznačil sa na talianskom bojišti. Zvlášte hrdinsky sa držal v rakúskej dedičnej vojne, v sedemročnej vojne a v bojoch proti Napoleonovi. Vo vojne proti Taliansku r. 1799. mal dosť príležitosti ku dokázaniu svojej hrdinskosti. Pekné pamiatky má pluk z bitiek pri Lenadove, Parme, Magzanove a pri Mernagove. Roku 1809. pluk v sväzku rakúskej hlavnej armády bojoval v bitkách pri Asperne a Wagram. Pluk roku 1859. bol vo vojne proti Francúzom a Talianom, roku 1864. vo vojne proti Dánom a r. 1866. vo vojne proti Prusom. Pluk má celý rad vysokých vyznačení.

Poriadky o novej úrode.

Keď sme v predešlom čísle podali nariadenie vlády o postavení tohoročnej úrody pod zátvor, boli sme podotkli, že vláda cieľom doplnenia poriadkov okolo sekvestrovania úrody, vydá ďalšie nariadenia. Jedno takéto nariadenie vlády už priniesol úradný časopis a ponevác obsahuje poriadky, ktoré sa potahujú na oznámenie miesta a koľkosti vymlátenia pšenice, raže, jačmeňa a ovsa a tak široké gazdovské obecnosť zavijimajú, podávame v nasledovnom výťahu :

Miesto mlátenia oznámiť predstavenstvu patričnej obce povinný je majiteľ mláťačky alebo jestli mláťačku dal do prenájmu, tak jej prenajímateľ. Jestli majiteľ alebo prenajímateľ mláťačku sám nespravuje, vtedy oznámenie podať povinný je ten, kto mláťačku spravuje, strojník. K podaniu oznámenia miesta povinný, musí každý týždeň a to každú nedeľu oznámiť predstavenstvu, koľko zbožia v ten týždeň v tej istej obci mláťačkou vymlátil a keď mlátenie v patričnej obci medzi týždňom dokončil, v nasledovný deň po dokončení mlatby povinný je toto oznámiť predstavenstvu obce. Ku oznámeniu výsledku mlatby na každý týždeň (od nedele do soboty) u predstavenstva obce dostať

potrebnú blankettu. Na tejto blankette po skončení práve každý deň do zodpovednej rubriky treba označiť výsledok mlatby tohože dňa. Obecné predstavenstvo na strižke blanketty potvrdí prevzatie blanketty a strižku oddá doručiteľovi. Ku oznámeniu povinný svoje zaznačenia o výsledkoch mlatby musí si podržať ku cieľom miestneho kontrolovania.

Obecné predstavenstvá povinné sú behom jedného týždňa, rátajúc od do života uvedenia tohto nariadenia, menoslov majiteľov, prenajímateľov a správcov, strojníkov mláčačiek bývajúcich na území patričnej obce Uh. Kráľ. ústrednému štatistickému úradu v Budapešti poslať. Jestli takýto menoslov obecné predstavenstvo menovanému úradu už poslalo, menoslov znova posielat netreba.

Obecné predstavenstvá menovaným Štatistickým úradom týmto cieľom poslané oznamovacie blanketty ku oznámeniu povinným, naskutku má rozdať, týchto o povinnosti oznámenia poučiť, punktovné vyplňovanie a doručovanie blankett kontrolovat a doručenie voči oznamujúcemu na strižke potvrdiť. Obecné predstavenstvá na vyzvanie Štatistického úradu povinné sú tento úrad informovať o tom, že na ich území úroda z jak veľkého priestoru, z koľkých jutár bola vymlátená ručnými mláčačkami, cepami alebo tlačením.

S oznamovacími blankettami obecné predstavenstvá pod farchou disciplinárnej zodpovednosti povinné sú zachodiť tak, ako s prísne dôvernými listinami a z predošlého týždňa podanú vyplnenú blankettu v zadrženej obálke v pondelok rano na adresu Uh. Kráľ. ústredného štatistického úradu poštou odoslať. Obecné predstavenstvo, v mestách mešťanosta, deň skončenia mlatby na území obce, mesta, povinný je menovanému štatistickému úradu aj osobite oznámiť.

Tento úrad vyšle svojich legitimáciou opatrených poverencov do patričných obcí cieľom ustálenia toho, či byly na blankettách oznámené výsledky mlatby správne podané a zaznačenia ku oznámeniu povinných a oznamovacie blanketty na mieste preskúmajú.

Kto v tomto nariadení ustálené povinnosti nesplní, alebo ich inak prestúpi, alebo vrchnostenský dozor zmari, ten — nakoľko jeho skutok nepadá pod ťažšie trestné poriadky — spácha priestupok a bude trestaný až na dvojmesačné zavretie a peňažným trestom až po 600 korún.

Toto nariadenie 24. júna vstúpilo do života a je platné na celom území krajín uhorskej svätej koruny.

Všetkých horlivých podporovateľov katolíckych pohybov uctive prosíme s prítomným aby «Krešťana» v kruhoch svojich známych rozširovať si nezťažovali. Odberateľov «Krešťana» ale, ktorí nám predplatné od dlšieho alebo kratšieho času dlhujú, napomíname, aby nám podlžnosť svoju bez mešťkania zaplatili.

CHYRNIK.

Jeho eminencia kardinál knieža-primas Uhorska, arcibiskup ostrihomský dr. Ján Csernoch z príležitosti zpätvydobitia Lembergu v budínskom korunovačnom chráme kráľa Matiaša, v nedeľu, 27. júna, slúžil poďakovaciu slávnostnú sv. omšu. Na tejto pobožnosti zriedkavej veľkoleposti, okrem prepočetného obecnstva, prítomní boli v hlavnom meste sdržujúci sa cirkevní hodnostári, zastupitelia zbraanej moci, vlády, krajinského zákonodarstva, hlavného mesta a štátnych úradov.

Uhorské zástavy na budovách rakúskych ministerstiev. Vo Viedni z príležitosti zpätzaujania Lembergu na budovách rakúskych ministerstiev, vedľa čierno-žltých vytýčili aj červeno bielo-zelené zástavy a najprednejšie viedeňské časopisy v článkoch oceňovali túto udalosť, ktorá dosiaľ ešte nemala príkladu. Noviny «Fremdenblatt» písaly: Prvý raz sa stáva, že od vypuknutia tejto gigantskej vojny aj na verejné budovy vytýčili červeno-bielo-zelené zástavy a tam vidíme pri nich aj nemecké a turecké barvy. Vo Viedni na verejných budovách skvejú sa uhorské a v Budapešti rakúske barvy. Toto harmonické splynutie je viac ako symbol. Je to prameňom živej, posilňujúcej a tvorivej skutočnosti, ktorá učí, že Rakúsko a Uhorsko spolu patria na večné veky, v neresti a v nebezpečí, v boji a v obetiach, v šťastí a vo víťazstve.

Poďakovacie služby Božie vo Viedni z príležitosti zpätzaujania Lembergu. Vo štvrtok 24. júna v hlavnom viedeňskom chráme sv. Štefana za víťazné zpätvydobitie Lembergu odbavovali slávnostné služby Božie, na ktorých v zastupiteľstve jeho veličenstva kráľa prítomný bol následník trónu arciknieža Karol Franc Jozef, súčasťníci sa vo Viedni meškajúce arcikniežatá a všetky vojenské a svetské vrchnosti. Po poďakujúcich službách Božích o 11. hodine viedeňské obyvateľstvo v ohromnom počte na čele so zastupiteľstvom mesta pred šönbrunnským palácom pripravilo slávnostnú osváciu, za ktorú rečou osobne poďakoval sa jeho veličenstvo.

Z biskupstva spišského. Do slávnej kapitule spišskej, dľa novín «Magyar Kurir» jeho veličenstvo kráľ za kanonikov vymenoval: dr. Jána Jurika, vice-rektora spišského seminára a Petra Wjecha, titulárneho prepošta, dekana farára alsókubinského. — Na druhú válečnú požičku značila markušovská kostolná kassa 3000 a veľkohnielecká kostolná kassa 2000 korún.

Načo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Na podporu katolíckej tlače obetoval rožňavský biskup Ludvík Balás s rožňavskou kapitulou dovedna 500 kor., nebohý Ján Hampel, bývalý ungvársky čestný kanoník, poručil 500 kor., Tihamér Tóth, professor bohoslovía v Jágri, dal 200 kor. a Anton Lénárt, dekan-farár v Ősi, 100 kor. (doteraz už 900 korún). Temešvársky opat-kanoník dr. Jozef Grósz k spomoženiu oslepnutých a zmrzačených vojakov obetoval 200 korún. Szombathelyský biskup gróf Ján Mikes Červenému Krížu dal

100 korún. Budapešťiansky katechéta Tibor Kerékgyártó na válečné ciele Katolíckeho Karitátu dal 100 kor. Ludvík Ujhelyi, dekan-farár obce Sarud, pre siroty a vdovy vojakov dal 100 korún.

Na druhú uhorskú válečnú požičku značili vo Spiši: v spišskej úvernej banke a ústrednej sporiteľni v Levoči 648.000 kor., samá banka značila 100.000 kor.; v spišsko-novovesskom sporiteľnom a úverkovom ústave značili 465.800 kor., z ktorého obnosu sám úverkový ústav, ktorý pri prvej požičke značil už 50.000 kor., značil teraz zase 75.000 kor.; v sporiteľni spišských 16 miest v Novej Vsi obnos značenia obnáša 240.000 kor., z ktorého obnosu sám ústav značil 50.000 korún; v starovesskom bernom úrade značili gazdovia z Mafasoviec 18.700 kor. a gazdovia z Krompach 16.750 korún. Chudobná starovesská slúžka Katarina Hamerski, rodáčka z Kevína, značila 300 kor. a jej sestra Anna Hamerski, 250 kor., Ondrej Gronski z Nedece značil 100 kor.; v tomže úrade značený obnos obnáša 38.000 korún. Podolinský obyvateľ Ján Kohuth, ferbašský rim. kat. učiteľ na odpočinku, značil 100 korún.

Hrdinská smrť. Spišsko-novovesský honvédsky nadporučík Béla Czeckó hrdinskou smrťou zomrel na bojišti. — Artur Mauer, rezervný poručík 9. honvédskeho pešieho pluku, professor košickej vyššej obchodnej školy, pri Radimnu trafený nepriateľskou gulkou do srdca, na skutku zomrel.

Vojenské vyznačenie. Spišský rodák, nadporučík Maximilian Morgenbesser, učovník vojenský, na uznanie svojho hrdinského chovania sa proti nepriateľovi, dostal korunnú zlatú záslužnú medailu na stužke medailly hrdinstva.

Z ruského válečného zajatia. Levočský lekár dr. Béla Bojársky písal svojej žene z ruského zajatia, pýta peniaze. — Spišsko-novovesský priemyselník Leopold Szidón písal svojej žene z Taškendu. — Kéžmarský advokát dr. Béla Weisz písal zo Solikamsku (gubernia Perm); 25. apríla datovaná karta došla do Kéžmarku 3. júna. — Popradský rodák, rezervný poručík Gejza Chedász, dostal sa do ruského zajatia a je internovaný v Nišnom Udinsku v Sibírii, blízko čínskej hranice.

Válečné milodary. Na válečné ciele Katolíckeho Karitátu schránka Svätého Antóna v Kacvine dala 10 kor. a kacvinský potravný spolok 5 korún; k spomoženiu vojakov oslepnutých vo vojne, schránka Svätého Antóna v Kacvine dala 10 kor., Ján Pataky, farár kacvinský, 5 kor. a kacvinský potravný spolok tiež 5 korún.

Z Vysokých Tatier. Desiatá kúpeľná listina Smokoviec vykáže 426 hostí a tretia listina Tátraszépplaku 164 kúpeľných hostí.

Gajárski farníci so svojim farárom Jánom Trubinyi k spomoženiu vojakov oslepnutých vo vojne obetovali 265 korún.

Zaklal ho nožom. V Gelnickej-Hute vo Spiši dňa 3 júna 18-ročný Viktor Slatkovsky 42-ročného haličského landšturmistu Štefana Chmella, ktorý bol pridený ku gelnickému koňskému špitálu, v kréme tak

piehol s jágerským nožom, že nešťastný vojak v druhý deň ráno následkom vnútorného vykrvácania zomrel. Obetu nešťastnej krčmy oplakáva šesť sirôt. Vraha chytili žandári.

Stolica šarišská po vyprášení Rusov. Gazdovský referent stolice šarišskej na poslednom zasadnutí administratívneho výboru oznámil, že jarné gazdovské práce v krajoch, z ktorých sme Rusov vyhnali, pomocou vojenských záprahov a vojakov bez malej výnimky všade skončili a ku obsiatiu tamojších rolí minister orby dal 4200 metr. centov jačmeňa, 220 metr. centov ovsu, 120 metr. centov ľadníka (viky), 3600 metr. centov zemiakov a 300 metr. centov iného osiva. Mimo toho po odbíí nepriateľa cieľom obsiatia svojho času obsadeného územia vyassignoval 2000 metr. centov jačmeňa, 2000 metr. centov prosa (pšena) a 4000 metr. centov zemiakov, čo sa trochu síce opozdene, ale pomocou spoločenskosti celej stolice predsa podarilo. Touto pomocou a týmto osivom obsiali 40.000 kat. jutár tak, že zo 634.000 kat. jutár obsahujúceho územia stolice pätnástu časť bolo možno pomocou vlády urobiť úrodnou. Minister orby mimo toho robí všetko možné cieľom podporovania obyvateľov spustošených krajov a tejto akcie s najväčšou oddanosťou zúčastňujú sa všetci faktori stolice, štátu, administrácie a spoločenskosti.

Železné vidly gazdom. Naše voje od nepriateľa ukoristily aj väčšie množstvo železných vidál. Tieto vidly minister orby cestou gazdovských spolkov za ľavnú cenu prepustí gazdom. Vidly gazdovstvo štátneho žrebinca v Kisbéri predáva gazdovským spolkom a síce po 1 korune 10 halierov a po 1 korune 60 halierov za kus. Dopravné na železnici platí gazdovský spolok. Peniaze, ktoré sa za vidly utržia obrátiť na vojenské dobročinné ciele.

Zlé japonské delá a americká munícia. «Kölnische Zeitung» oznamuje: V haličských bojoch posledných dní ustálili, že z japonských kanónov mnohé už neboli nedotknuté. Cievy boly dopukané a práve v rozhodujúcej bitke sa ukázalo, jako málo sú hodné tieto japonské delá. Najnebezpečnejšou však bola americká munícia, ktorá vôbec nezodpovedala očakávaniu.

Smrť hrdinu. Jozef Mihályfi ml., štvrtoročný poslucháč učiteľskej pripravovne, syn Josefa Mihályfiho, direktora štátnych elementárnych škôl v Hornej Štubni, ktorý je tiež na bojišti, dobrovoľne sa hlásil k vojenskej službe. Po výcviku dostal sa na haličské bojište, kde v 19. roku svojho života jako zástavník hrdinsky zomrel. Mladý hrdina tak hrdinsky bojoval, že vtedy, keď padol, bol už predostretý ku vyznačeniu.

Pochvala 39. honvédskej pešej divízie. Košický mešťanosta vydal oznam, v ktorom sdeľuje obecnstvu armádny rozkaz arcikniežaťa Fridricha. Dľa zprávy hlavného veliteľa armády v bojoch okolo Staškovky čaty 39. honvédskej pešej divízie, zvlášte honvédske pešie pluky č. 9. (košický), 11. (munkášsky), a 16. (baňsko-bystrický), delostrelectvo divízie, 3/5. sappe-

urský pluk a 1/3. pionirska kompánia sa zvlášte vyznačili. «Výšspomenutým statným čatám 39. honvédskej pešej divízie» — hovorí armádny rozkaz — «za tento slávyplný válečný skutok vyslovujem svoju vďaku a zvláštne uznenie a nariaďujem, aby hrdinské a príkladné držanie sa týchto čiat všeobecne v materinskej reči mužstva bolo uvedené vo všeobecnej známosti. 39. honvédskej pešej divízii nech je sdelené, že iste rátam na to, že pri Staškovke preukázanú hrdinskosť a útočivého ducha i v nasledujúce dni opätovne dokáže.» Pochválená divízia súčasnila sa bojov pri Tomašove, Komarove, Ravaruske, pozdĺž Sanu, pochodila ruské Poľsko a konečne hrdinsky bojovala pri Limanovej a pri Gorliciach. Po bitke pri Ravaruske veliteľ divízie podmaršall Hadfy takto zvolal: «Dosiť som bol hrdým, od toho času budem pyšným na moju divíziu!»

Urlaubovanie počas žatvy. Pri vojsku nevyhnutne nepotrebných vojakov urlaubovať budú. Urlaub patriční sami musia si pýtať na rapporte. V prvom rade dostanú urlaub samostatní gazdovia, potom členovia gazdovských rodín a konečne gazdovskí robotníci. Urlaub znieť bude na štrnásť dní. Vrechnosti prísne budú dozerať na to, že či urlaubovaní ozaj konajú poľnú prácu.

Hrdinská smrť. Szilárd Lakatos, zástavník 16. honvédskeho pešieho pluku baňsko-bystrického, syn Jána Lakatosa, dozorca železničnej dráhy stanice zvolenskej, na severnom bojišti počas prenasledovania Rusov gulou trafený hrdinsky zomrel. Po bitke pri Gorliciach na uznanie hrdinského držania sa dostal medaillu hrdinstva I. triedy a mimo radu bol povýšený za zástavníka a v ten istý deň i zomrel.

Sedemdesiatročný poručík. Z Aradu oznamujú, že 70ročný statkár Árpád Györffy minule narukoval ku svojmu pluku. Roku 1866. jako poručík bojoval proti Talianom a teraz prosil, aby ho v rangu poručíka reaktivovali a poslali na talianske bojište. Prosbe šedivého hrdinu vyhovel.

Z Vysokých Tatier. Druhá kúpeľná listina Tatra-széplaku vykazuje 112 hostí.

Mrtví a ranení.

(Pokračovanie.)

Všetci, pri ktorých nestojí poznámka «mrtvý», sú ranení.

Písmeny *ppl.* znamenajú peší pluk; *hp.*, honvédsky pluk; *komp.*, je toľko ako kompánia; *lp.*, landšturmistický pluk; *jb.*, jágerský bataillon.

Zo 71. spoločného pešieho pluku trenčinskeho: Štefanov Ján (Veselény), 10, Stehlik Ján (Bošáca) 11, Stelzer Pavel 15, Števuľak Ján (Vitanova, Orava) 14, Stražan Franc 13, Štrba Samuel 9, Štrba Štefan (Kővágás, st. trenč.) 14 z., Štrbik Franc (Záturcie, Turiec) 6, Štrbik Matej (Marikó, st. trenč.) 10, Strkač Ján (Bella, st. trenč.) 13, Stuller Franc (Buzás, st. trenč.) 4 z., Subor Ján 1, Suchomel Andrej (Kaszanagy-

váralja, st. trenč.) 1, Suchomel Andrej (Vágzsigmund háza, st. trenč.) 1, Suchy Jozef (Báncsikés, st. trenč.) 2, Sučka Tomáš 6, Šulek Ján (Dombelve, st. trenč.) 9, Šulek Štefan (Trencsénpüspöki) 1, Šupolik Anton (Nesz-lény, st. trenč.) 5, Šurina Andrej (Ujhelymogyoród, st. trenč.) 4, Surmann Jozef (Kysucké Nové Mesto) 12, Šuška Jakub 4, Šuška Martin (Fenyvesszoros, st. trenč.) 6, Šuška Tomáš (Fenyvesszoros) 1, Šustek Jozef 6, Šutek Mikuláš (Szentistvánpaták, st. trenč.) 4 †, Šva-bik J. (Karásznó, st. trenč.) 4, Švabik Štefan (Karásznó) plukovný štáb, †, Švec Ján (Zayugróc, st. trenč.) 2, Švec Ján (Terhely, st. trenč.) 15, Švelka Matej (Bán-zabos, st. trenč.) 4, Švirček Štefan 11, Sajda Štefan 14, Sapak Michal (Donány, st. trenč.) 6 †, Scerba Franc 2, Sečanský Peter (Kesnyő, st. trenč.) 10, Sedlaček Juraj (Alsószűcs, st. trenč.) 3, Sedlaček Ján (Felsővisnyó, st. trenč.) 16, Szende Ignác (Znióváralja, Turiec) 16, Siklik Kornel (Fehérhalom, st. trenč.) 8, Sinak Adam (Nagyrona, st. trenč.) 14, Sitár Jozef (Zayugróc, st. trenč.) 5, Skaličan Joachim (Óbeszterce, st. trenč.) 6, kupen Adam (Závr., Orava) 6, Slávik P. (Beckov) 4 z. Beliczay Jonáš poručík v rezerve 15, Glückstahl Hugo poručík (Sztrecsény, st. trenčianska) 1, Rákos Jozef kadet 1, Szokolay Emanuel kapitán 13 †, Zlattner Artur zástavník (Garamszentkereszt, Tekov) 10, Abel Albert (Csermely, st. trenčianska) 13, Adamat Adam (Bošác, st. trenčianska) 8 z., Adamčík Andrej (Boronás, st. trenčianska) 15, Baco Štefan (Bercsény, st. trenčianska) 11 †, Balaš Július (Dombelve, st. trenčianska) 15, Barčák Jozef (Turzófalva, st. trenčianska) 1, Bartek Pius (Faaskó, st. trenčianska) 2, Benko Ján (Poruba Gecelpusta, Orava) 9 †, Berger Karol (Bošác) 2. marš-kompánia z., Betinec Ján 10 †, Bjelko Pavel (Szanizló-falva, st. trenčianska) 13, Bradač Štefan (Bošáca, st. trenčianska) 13, Briczwiezer Alkus (?) 10 †, Brisuda Jozef (Veselény, st. trenčianska) 1, Brunčko Michal (Benyólehota, Orava) 14, Buch Štefan (Cabaj, st. nitrianska) 4, Bucha Jozef (Veselény, st. trenčianska) 1, Buček Ján (Rezsófalva, st. trenčianska) 8, Bugala Vilhelm Jozef (Ilava) 2. náhradná kompánia z., Buocik Jozef (Valča, Turiec) 8 z., Bussó Štefan (Alsószernye, st. trenčianska) 7., Chlopik Štefan (Velšóc, st. trenčianska) 1 †, Chrastina Franc (Orlóc, st. trenčianska) 15, Čajka Karol (Mošovce, Turiec) 12 †, Čepela Martin (Nesz-lény, st. trenčianska) 15, Černava Štefan (Uj-beszterce, st. trenčianska) 14 †, Čerňanský Vincenc (Péterszabadja, st. trenčianska) 15, Ciesarik Štefan (Trencsénselmec) 3, Ciho Štefan (Bellus, st. trenčianska) 3, Čmelik Ján (Kistarajos, st. trenčianska) 7, Čukan Štefan (Kesnyő, st. trenčianska) 2. marškompánia z., Daniš Karol 10 †, Daubner Jozef (Alsóturcesek, Turiec) 12 †, Debnar Juraj (Turócremete) 6, Dedko Ján (Beckov, st. trenčianska) 1, Doktor Peter (Trencséntölgyes) 8, Dörner Ignác (Várna, st. trenčianska) 13, Dudák Vav-rinec (Demény, st. trenčianska) 3. náhradná kompánia, Eichenwald Jozef (Budatin, st. trenčianska) 2. marš-

kompánia z., Ficek Franc (Berekfalu, st. trenčianska) 1 †, Fizek Ferdinand (Obeszterce, st. trenčianska) 5, Fucela Andrej (Turany, Turiec) 6, Gabriško Pavel (Krassó, st. trenčianska) 5, Galbavi Ján 10, Galčko Lukáš (Szedmeróc, st. trenčianska) 1, Gardjan Valent (Rajec) 8 z., Gašparec Tomáš (Ösvényes, st. trenčianska) 12, Gašparik Karol (Žilina) 8 z., Genčičiak Ján (Szihelne, Orava), Gerbel Gusztáv (Ribény, st. trenčianska) 13, Giret Pavel (Tótpróna, Turiec) 15, Gločka Andrej (Szolopna, st. trenčianska) 12, Gogolák Anton (Slanica, Orava) 12, Gojer Pavel (Rajec, st. trenčianska) 7 †, Griga Jozef (Ujbeszterce, st. trenčianska) 8, Grosz Heinrich (Alsórétfalu, st. trenčianska) 15, Gyuris Adam (Báncsikés, st. trenčianska) 1, Hajas Pavel (Kaszaróna, st. trenčianska) 12, Hanus Ludvik (Bobót, st. trenčianska) 15, Herák Karol (Bošáca, st. trenčianska) 3, Herčák Jozef (Malatina, Orava) 2, Heutsch Alexander (Dunajó, st. trenčianska) 15.

Zo 72. spoločného pešieho pluku pre šporského: Püspek Pavel, trubač stotiny (Csácsó, st. nitrianska) 12, Radič Andrej 16, Režnák Ján (Jablonica, st. nitrianska) 2 z., Richnak Jozef (Nagysúr, st. prešporská) 10, Sándor Mikuláš 13, Schneider Štefan (Piešťany) 12.

(Pokračovanie nasleduje.)

Pri striekani viniča svetlý liadok úplne nahradí

PEROCID

Vino dorábajúcim ústavom Colmári, cis. a kráľ ministerstvom orby, odbornými medzitkami cis. a kráľ viničného dozorstva v Görce, Spalate a Sv. Michale, ako aj cis. a kráľ viedeňským byliny skúmajúcim ústavom vyskúmaný a odporúčaný.

SCHWARZ A TAUBER
VELKOOBCHODNÍCI == NAGYKANIZSA.

Oznamy prijíma
administracia

„Kreštan“

BUDAPEST,
Szentkirályi-utca 28.

5 halierov

stojí poštová dopisnička, na ktorej môžete si pýtať môj hlavný 4000 vyobrazeními ozdobený ceník, ktorý obsahuje bohatý výber osozných v domácnosti potrebných článkov, darov a každému pošle sa zdarma a franko.

Prvá dielňa hodín

JÁN KONRAD

c. a k. dvorný zásielca
BRÜX číslo 718. (Čechy.)

Echt nicklové vačkové hodinky K 4.20, 5.—. Strieborné K 8.40, 9.50. Nicklové budičky K 2.90. Hodiny s kukučkou K 7.85. Pendlové hodiny K 9.—.

Zasielanie s poštovou dobierkou. Zámena povolená, alebo návrat peňazí.